

Årets lovændringer

Det er ved at nærme sig tidspunktet for årets lovændringer fra starten af den nye sæson, og som sædvanlig er her en kortfattet introduktion til dem. Ligeledes som sædvanlig er det en skønsom blanding af internationale lovændringer fra IFAB og tendenser og problemer, som vi har observeret i løbet af året, sammen med diverse spørgsmål, som er kommet forbi. Som andre år venter jeg med vilje til meget sent i turneringen med at skrive artiklen, så ubefæstede sjæle ikke begynder at praktisere dem, før den nuværende turnering er afsluttet.

Men det er et relativt fredeligt år denne gang – det kunne vi også godt bruge lige nu.

Under sidste års VM oplevede vi lange tillægstider. Rekorden var vist 14 minutter, men det var så til gengæld i en kamp, hvor der var en mistænkt hjernerystelse. Det gav en del sang på flåden, at der generelt var noget længere tillægstider end de tre til fem minutter, man er vant til. Men virkeligheden er det ikke nogen lovændring – blot en indskærpelse af det, som i forvejen var i loven, nemlig at dommeren skal lægge tid til, som er mistet på grund af udskiftninger, skadede spillere, forhaling af tiden, tildeling af følgestrafte, medicinsk begrundede pauser (f.eks. drikkepauser / tid til nedkøling), VAR-checks og reviews – og så kommer den store brokkasse 'anden årsag, herunder enhver væsentlig forsinkelse af spillets igangsættelse (f.eks. på grund af scoringsjubel)'

Det nye er, at scoringsjubel nu har fået sin egen bullet og er fjernet fra anden årsag' IFAB har indskærpet over for forbundene, at man skal være specielt opmærksom på at samle den tid op, som går tabt på grund af scoringsjubel. Det er dommeren, som afgør, hvornår scoringsjubelen starter, og hvornår den slutter. Er der ingen jubel – hvis man ellers kan tænke sig det – er der heller ikke noget tidstillæg.

Hvis vi bliver ved sidste VM, var der en del ballade omkring regnbuearmbind på anføreren. Fodboldloven tilsiger, at en spiller ikke på sit udstyr må fremvise religiøse, politiske eller personlige budskaber. I Danmark har vi den holdning, at regnbuearmbindet ikke er nogen af delene, men at det i stedet er et alment medmenneskeligt budskab om, vi skal behandle hinanden ordentligt – ganske på samme måde, som spillerne bærer badges som 'Fair Play', 'Respect' og lignende. Armbindet har gennem årene givet os en del henvendelser og stor forskellighed blandt dommerne. Det slipper vi forhåbentlig for i fremtiden.

Omkring det at opnå en fordel i offside-position har der været noget forvirring, når bolden sidst blev rørt af en forsvarer og derefter gik videre til en angriber i offside-position. Den strikse fortolkning har hidtil været, at hvis forsvareren forsætligt forsøgte at spille bolden (og ikke blev tilfældigt ramt, var angriberen løst fra sin offside. IFAB har forsøgt at uddybe begrebet forsætligt' (eller 'deliberate play', som termen nu er internationalt). En forsvarer spiller forsætligt bolden, når han har kontrol over den og kan arbejde videre med den. Det kan ske ved at spille bolden til en medspiller, erobre bolden, eller at klare bolden med hoved eller fødder. Det nye nøgleord bliver således 'kontrol'. Hvis der er kontrol, og viderespilningen går galt, f.eks. på grund af dårlig teknik, er bolden stadig spillet forsætligt og angriberen løst fra sin offside-position.

Der er nogle kriterier, som IFAB lægger til grund for, om der er tale om kontrol.

- Bolden kom fra nogen afstand, og spilleren havde fuldt udsyn til den
- Bolden kom ikke hurtigt
- Boldens retning var ikke uventet for spilleren
- Spilleren havde tid til at koordinere sine bevægelser, dvs at det ikke var en instinktiv bevægelse (f.eks. at strække sig eller springe med begrænset kontrol eller kontakt med bolden), der skabte kontakten
- En bold, som kommer langs jorden, er lettere at spille end en bold, som kommer i luften.

Til gengæld er der også nogle kriterier for vurderingen af 'ikke kontrol', som ikke løser angriberens fra hans offside-position.

- Hvis forsvareren ikke har kontrol over eller har kunnet koordinere sine bevægelser (manglende tid, bolden kommer hurtigt eller uventet fra kort afstand, en høj bold eller tilsvarende)
- Hvis forsvareren blokerer eller forhindrer en aflevering eller et skud på mål, så han blot rører bolden
- Hvis forsvareren instinktivt strækker sig eller springer efter bolden eller foretager en anden bevægelse med en begrænset berøring af bolden.

Det er ikke nogen revolution, men en tydeliggørelse og i overensstemmelse med 'what football expects'.

Så har vi lidt om bolddrenge m/k. De er der jo for, at vi kan få bolden hurtigt i spil. Vi skal have så megen effektiv tid på banen som muligt. Vi har spottet en tendens til, at bolddrengenes tempo kan variere, alt efter om det er hjemmehold eller udehold, der skal have bolden, stillingen i kampen e.l. Det pointeres nu, at der ikke må gøres forskel.

En anden tendens er, at spillerne stimuleres sammen om straffesparkmærket, når sparkeren er der henne. Sandsynligvis for at psyke sparkeren eller ved at gøre forholdene vanskelige for ham, f.eks. ved at ødelægge selve mærket. Når et straffespark er begået, må principielt kun målmanden og sparkeren være inde i feltet. Indlader andre spillere på noget, der er usportslig opførsel, koster det en advarsel. Et straffespark er i princippet en duel mellem to personer, og de må stadig godt lave et taktisk spil – selv om det også kan risikere at blive til usportslig opførsel, hvis det går over gevind.

Hidtil har man sagt, at en målmand ikke kunne berøve en oplagt scoringsmulighed ved at bruge sit lovlige arbejdsredskab, hænderne, mod bolden

Nu skal man skelne mellem to tilfælde (som begge forekommer uhyre sjældent. Jeg har dårligt fantasi til at forestille mig dem undtagen under meget specielle omstændigheder).

Ved et forsætligt tilbagespil fra en medspiller, hvor målmanden berøver en oplagt scoringsmulighed, ved tage bolden med hænder, skal der dømmes indirekte frispark (og ikke mere) Taler vi om gentagelsesspil fra målmanden (to berøringer) , er der fortsat udvisning af målmanden eller advarsel, hvis hans berøring med hænderne bremser et lovende angreb.

Ingen har sagt, at livet skal være let – lad os trøste os med, at dette må være tæt på en hundredeårshændelse (som der dog også vejrsmæssigt bliver flere og flere af).

Endelig pointerer vi til ære for spillende trænere, at man ikke har to liv, selv om nogle tror det. Så den med at få en advarsel som spiller og senere én som træner går altså ikke. Personstraffen følger personen og ikke funktionen.

Nyd weekenden og nogle voldsomt spændende kampe i både Superligaen og 1. division. Og ikke mindst husk at nyde foråret, som har sneget sig ind på os. Så kan vi nok godt klare et lille tilbageslag fra tid til anden.